

Bemærkninger til forslaget

Mangelen på praktikpladser stopper mange unge i at gennemføre deres uddannelse. Et hovedproblem er, at de unge ingen garanti har for at kunne færdiggøre deres uddannelse. AERådet har på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet dokumenteret et markant fald i antallet af praktikpladser. Antallet af aftaler om praktikpladser på landets erhvervsskoler er faldet med 8,3 pct. i de første 11 måneder af 2008 set i forhold til samme periode året før. Dette svarer til, at der er indgået knap 3.000 færre aftaler om praktikpladser på erhvervsuddannelser frem til november i 2008. Det er især bygge- og anlægsgaget, der er ramt af nedgangen i praktikpladser. I forhold til samme periode i 2007 er der for bygge- og anlægsgaget indgået knap 20 pct. færre aftaler om praktik frem til november 2008. (AERådet, 16. februar 2009, »Markant fald i antallet af praktikpladser«.)

Arbejderbevægelsens Erhvervsråds fremskrivning viser, at hvis den nuværende erhvervsudvikling og de nuværende uddannelsesmønstre fastholdes, så vil der om ti år mangle 70.000 faglærte personer. Modsat vil der være et overskud af ufaglærte på 150.000 personer. Der vil altså opstå et stort overskud af ufaglært arbejdskraft, mens der omvendt vil være et stort underskud af arbejdskraft med en faglært baggrund.

Konsekvenserne heraf er, at eleverne på erhvervsuddannelserne må opgive deres uddannelse, da de ikke kan finde praktikpladser. På længere sigt er der derfor stor risiko for, at færre får en uddannelse, og at Danmark kommer til at mangle uddannet arbejdskraft. Situationen forstærkes i øjeblikket af den økonomiske

krise, hvor flere virksomheder oplever mangel på arbejde og derfor må sige fra over for lærlinge. Der er brug for en proaktiv indsats for at sikre nok faglært arbejdskraft i fremtiden.

Regeringens målsætning om, at mindst 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse i 2015, er langt fra nået. Tal fra Undervisningsministeriet viser, at færre unge siden 2001 har fået en ungdomsuddannelse. I dag får under 75-80 pct. en ungdomsuddannelse. Den store andel unge, der ikke får en uddannelse, skyldes især et stort frafald. Ud af de ca. 25 pct. unge, som ikke har fået en ungdomsuddannelse, skyldes de 21 pct. frafald. Og det er især frafaldet på erhvervsuddannelserne, som gør, at så mange unge ikke får en uddannelse.

I byggeriet er antallet af praktikpladser faldet med over 20 pct. Mange unge starter på en erhvervsuddannelse, men falder fra, fordi der mangler praktikpladser. Derfor bør staten, regionerne og kommunerne forpligtes til at sikre flere praktikpladser. En del af løsningen på problemet er derfor, at stat, regioner og kommuner går foran og påtager sig ansvaret for, at antallet af elev- og praktikpladser stiger. Derfor skal der udarbejdes handlingsplaner, der garanterer ansættelser af flere lærlinge og elever på relevante områder på offentlige arbejdspladser. Samtidig skal der i alt udbudsmateriale ved alle offentlige licitationer stilles krav om, at mindst 15 pct. af den udførende virksomheds medarbejderstab skal udgøres af personer under uddannelse.